

Diep in de bliep

In Interface 193 maakten we al kennis met drie Pocket Operators van Teenage Engineering. Het goede nieuws is dat er nu drie bijgekomen zijn: de PO 20-serie.

door Allard Krijger > allard@interface.nl

Na de succesvolle introductie van de Factory, de Rhythm en de Sub doet Teenage Engineering er nog een schepje bovenop met de PO 20-series, bestaande uit drie nieuwe Pocket Operators met de betekenisvolle namen Office, Robot en Arcade. Dat belooft dus nog meer 8-bit-achtige geluiden, gecombineerd met een

INFO

- **prijs incl:** € 69,- per stuk
- **distributie:** Sonic Sales GmbH, +49 (521) 52196994
- **internet:** www.sonic-sales.de, www.teenageengineering.com

sequencer en effecten. Ook bij deze drie nieuwelingen zijn de schermpjes vormgegeven volgens het thema van het apparaat, echt superleuk.

PO-28 Robot

Dit is de meest traditionele van de drie, als je al van traditioneel mag spreken bij de Pocket Operators. Hij lijkt qua opzet op de PO16 Factory, oftewel de Programmable Melody synthesizer. De sequencer heeft zestien patterns en de synth heeft vijftien presets en een eenvoudige drumbank. Dat getal vijftien is wat overdreven, want ongeveer de helft vind je een tweede keer terug, maar dan een octaaf lager. De sequencer is vrijwel hetzelfde als bij de eerdere Pocket Operators. Wat de Robot extra heeft, is een glide-functie, en instelbare delayed vibrato, wat prima klinkt als je over je geprogrammeerde sequence nog een melodietje speelt. Een leuke toevoeging aan het PO-arsenaal, maar niet erg spectaculair. Hij is op zich wel iets avontuurlijker dan de Factory, iets meer richting de chiptune-klank.

PO-24 Office

De Office is een héél ander verhaal. Met zijn zestien samples uit de kantooromgeving is

- korte introductie en tutorials voor de 3 modellen
- audiodemo's
- handleiding

SPECIFICATIES

Algemeen

- 16-step sequencer
- 16 patterns
- parameter locks
- ingebouwde speaker
- 3,5mm audio-i/o
- jam sync
- animated lcd-display
- folding stand
- clock + alarm clock
- battery powered (2x AAA)

Robot

- 8-bit synthesizer engines
- 15 sounds + micro drum
- live play + sequencer combo
- 128 pattern chaining
- step multiplier

Office

- sampled vintage hardware en synthesizer engines
- solo control
- 128 pattern chaining
- 16 sounds
- 16 punch-in effects
- step multiplier

Arcade

- beat making en chiptune improvisation
- synthesized arcade sounds
- 128 chord chaining
- 128 pattern chaining
- 16 sounds
- 16 punch-in effects
- step multiplier

9. bass drum
10. pc beeper
11. hardsync tone
12. hardsync noise
13. ring modulation
14. bass
15. glitch fx
16. noise fx

Deze geluiden werken beter dan je zou denken; het klinkt muzikaal en is breed inzetbaar. Als bijzondere functie heeft de Office een soloknop, waarmee je een geselecteerd geluid op solo kunt zetten. In een livesituatie een fijne tool om de spanningsboog van je performance mee te sturen.

PO-20 Arcade

De PO-20 is wat mij betreft zondermeer de allerleukste van het hele stel. Deze Pocket Operator is gevuld met geluiden die we kennen van de computerspelletjes van weleer. De geluiden zijn erg goed gekozen en je kunt deze op zinvolle manieren bewerken, waarbij de sequencer goed tot zijn recht komt. Daarnaast is vooral ook de chord-functie een sterk punt. Bij de overige Pocket Operators programmeer je stapsgewijs noten in en dat is het dan. Wel kun je patterns nog linken om zo langere melodieën of patronen te maken. Bij de Arcade

dit je ideale partner voor chiptune en andere 8-bit achtige muziekstijlen. In essentie is het een drumcomputer, maar dan met zeer ongebruikelijke geluiden. Normaal zou ik in een bespreking niet alle geluiden opnoemen maar bij de Office is dit zo essentieel voor wat het ding is, dat ik een uitzondering wil maken;

1. 5.25" floppy disk
2. 3.5" drive eject
3. 3.5" floppy disk
4. keyboard
5. matrix printer
6. joystick
7. mouse click
8. toggle switch

Als je er diep induikt, kun je er ook serieus muziek mee maken

gaat dat allemaal net zo, maar kun je daarnaast nog een chord sequence ingeven. Dat doe je door op Chord te drukken en dan met de zestien drukknoppen van het sequencer grid een aantal akkoorden te kiezen. De PO-20 transposeert vervolgens de ingeprogrammeerde noten volgens die akkoorden, waarbij er steeds van akkoord gewisseld wordt na het afspelen van één sequence van zestien stappen. Werkt heel fraai, ook omdat de akkoorden waaruit je kunt kiezen precies passen bij het thema van dit apparaat. Als bonus kun je er dan vervolgens ook nog een padsound indraaien die meeloopt met de akkoordenreeks waarbij je deze strings-achtige sound al dan niet kunt laten 'mee-ademen' (volume modulatie) op het gekozen tempo. Klinkt een beetje als sidechaining.

diep induikt kun je er ook serieus muziek mee maken. De prima geluidskwaliteit zorgt daar al voor. Het zou natuurlijk fijn zijn als er midi op zat, of wanneer er meer integratie met een eurorack-systeem mogelijk was dan alleen maar syncen. Maar je krijgt al heel veel in een heel klein apparaatje. Ik hoop wel dat er ooit nog een 'totaalversie' komt in een iets robuustere uitvoering, met wat meer editmogelijkheden. Maar, evengoed zijn de Pocket Operators de absolute winnaars in de synthesizer en drumcomputer lichtgewichtklasse: ze winnen het op originaliteit, klankkwaliteit en inspiratiequotient. Liever alle zes de Pocket Operators, dan één standaard synth. ■

Conclusie

Alle drie de nieuwe Pocket Operators zijn een aanwinst voor je set-up. En voor de prijs hoeft je het niet te laten. Het is zeker niet alleen maar een gimmick; als je er

HET OORDEEL

- + origineel
- + prima geluidskwaliteit
- + thematische synthesizers
- geen midifuncties

